

קונטרס

אֵשֶׁת חַיִּל

יחזק ויעזר את בנות ישראל באמונה פשוטה בו
ותברך, וידריך להן עצות והנהגות ישרות, איך
להחזיק בית יהודי בלי שום פשרות.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון

הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתובים ומאמרי

חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזוהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידים בברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַזּוֹכָה,
שֵׁישׁ לוֹ אִשָּׁת חַיִּל, אֲשֶׁר עוֹזֶרֶת לוֹ בְּעִבּוּדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּמְחַזְּקַת אוֹתוֹ לְלַמֵּד וּלְהַתְּפִיל,
אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִדְּרָגָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֵּו, וּבְאַמַּת
מִי עוֹד מִפִּיר אֶת הָאָדָם כְּמוֹ אִשָּׁה. וְלִכֵּן מִי
שֶׁזּוֹכָה לְאִשָּׁת חַיִּל, הִיא תֵּעֶזֶר לוֹ בְּעִבּוּדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וְאֵיךְ זוֹכִים לָזֶה? עַל-יְדֵי
שְׂמֻקְדָּשִׁים אֶת הַפֶּה לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל
רוּחוֹ, כִּי כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּפִיו, חֵס וְשָׁלוֹם,
עַל-יְדֵי-זֶה אֵינוֹ זוֹכֵה לְאִשָּׁת חַיִּל, וּלְהַפְּךְ —
כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל שׁוֹמֵר עַל פִּיו, זוֹכֵה לְאִשָּׁת חַיִּל,
שֶׁהִיא מְחַזְּקַת וּמְעוֹדֶדַת אוֹתוֹ לַחֲזוֹר תָּמִיד אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תתקיט)

קוֹנְטֵרַס

אֵשֶׁת חֵיל

א.

בְּתִי הִיקָרָה! עָלֶיךָ לְדַעַת, שְׁהָאִשָּׁה הִיא "אֵשֶׁת חֵיל", וְעָלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר מִהָאִישׁ, עַל־כֵּן רְאֵי לְהִתְאַזֵּר בְּכָל מִינֵי הַתְּחַזְקוֹת וְלֹא לְהִשָּׁבֵר; כִּי בְּאִמַת עַל הָאִשָּׁה מִנַּח הָעַל שֶׁל כָּל הַבַּיִת, לְכֵן נִקְרָאת עֲקָרַת הַבַּיִת, וְאִם כָּל הַבַּיִת עוֹמֵד עָלֶיךָ, אֲזִי צָרִיכָה הִיא הַתְּחַזְקוֹת הַרְבֵּה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִהָאִישׁ. לְזֹאת, בְּתִי הִיקָרָה! קַחֵי עֲצָמֶךָ בַּיָּדִים, וּצְאֵי מֵעֲצָמֶךָ, וּדְעֵי שֵׁישׁ לָךְ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ בְּלִתֵּי רַגְלִים. כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת קטו.): אִשָּׁה — כְּלִי זֵינָה עָלֶיךָ; לְאִשָּׁה כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ גְּדוֹלִים, וְאִם הִיָּתָה יוֹדַעַת אֵילוֹ כַּחוֹת מְסֻרוֹ לָהּ, אֲשֶׁר בְּנִקְל יְכוּלָה לְהַפִּיךָ דַּעַת בְּעִלָּה שְׂתֵהֶינָה כְּדַעְתָּהּ, אֲזִי לֹא הִיָּתָה נִשְׁבָּרַת מִכָּל

דָּבָר פָּעוּט, אַךְ מִחֲמַת שְׂאִינָנָה יוֹדַעַת מְגִדֵּל כֹּחָה,
לְזֹאת נוֹפֵלֶת תִּכְף־וּמִיד בְּדַכָּאוֹן וְנִשְׁבָּרַת, וְזֶה מוֹשֵׁף
אוֹתָהּ לְכָל הָעֲצָבִים, שְׁצוּעֵקֶת וּמִתְפָּרֶצֶת עַל בַּעֲלָהּ,
עַל הַיְלָדִים, וְהִיא חֲסֵרַת סְבִלְנוֹת. אָבֵל בְּאַמֶּת לֹא־כֵן
הוּא, אֵלָּא עַל הָאִשָּׁה לְזִכֹּר שֶׁהִיא נַעֲשִׂית בַּת־מִצְוָה
בְּגִיל שְׁתִּים־עֶשְׂרֵה וַיּוֹם אֶחָד, כִּי הִיא יוֹתֵר מִפְּתַחַת
מִהָאִישׁ, שֶׁנַּעֲשָׂה בַר־מִצְוָה בְּגִיל שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה וַיּוֹם
אֶחָד (נִדָּה מֵה:); אִם הִיָּתָה כָּל אִשָּׁה מִכִּיָּהּ בְּגִדֵּל
כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ שְׁלָהּ, אֲזִי כָּל חַיִּיהָ הָיוּ הוֹלְכִים בְּצוּרָה
אַחֲרַת לְגַמְרִי. לְזֹאת, בְּתֵי הַיְקָרָה! אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ
מְאֹד, קַחֵי עֲצֻמָּךְ בְּיָדִים, עַל־יְדֵי שְׁתַּרְגִּילֵי עֲצֻמָּךְ
לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלָךְ,
בְּשִׁפְהַי שְׁאֵת רְגִילָה בָּהּ, וְתִשְׁפְּכֵי נַפְשְׁךָ וְלִבְךָ לְפָנָיו
יְתַבָּרֵךְ, וְכָל אֲשֶׁר תִּצְטָרְכֵי דְעֵי לָךְ, שֶׁהַפְּתַבֶּת
הָרֵאשׁוֹנָה וְהָאַחֲרוֹנָה זֶהוּ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּבְרַגְעַ
שְׁתֵּהִי חֲזֻקָה בַתְּפִלָּה, לְשִׁפְךָ צְקוֹן לַחֲשֵׁךְ לְפָנָיו
יְתַבָּרֵךְ בְּכָל הַצְּטָרְכוֹתֶיךָ, אֲזִי יִבְנֶה אֶצְלֶךָ הַבְּטָחוֹן
הָעֲצָמִי, וְיִתְגַּלֶּה לָּךְ שְׁאֵת "אִשְׁתַּי חֵיל", וַיְכוּלָה אֵת
לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, שְׂאִין בִּיכְלֵת בַּעֲלֶיךָ לַעֲשׂוֹתָם;
כִּי סוּף כָּל סוּף אֵת עוֹבְרַת צַעַר הָעֵבוֹר, צַעַר הַלְדָּה,
צַעַר הַגְּדוּל, אֲשֶׁר הָאִישׁ אֵף פַּעַם אֵינוֹ יְכוּל לַעֲבוֹר
שְׁלֵבִים אֵלוֹ, וְאֵת כֵּן יְכוּלָה, כִּי לְאִשָּׁה נִתְּנוּ מִהַשָּׁמַיִם

כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ בְּלִתֵּי רְגִילִים. לְזֹאת, בְּתֵי הַיְקָרָה, אֵף
 שְׁעֵבֶר עָלֶיךָ בַּחַיִּים מֵה שְׁעֵבֶר — צָרוֹת וַיְסוּרִים,
 וְעֵדִין עוֹבְרִים עָלֶיךָ עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, הַשְּׁפָלוֹת,
 בְּזִיוּנוֹת וְעֲלֻבוֹנוֹת מִבְּעֵלְךָ, אֵל תִּתְיַאֲשִׁי, קָחִי עֲצֻמָּךְ
 בַּיָּדִים, וְתִתְחִילִי לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּלְבָרַח אֵלָיו. כִּי
 יְעִי לָךְ, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד
 וּבְרַחֲמִים, וְהוּא צוֹפֶה וּמַבִּיט שְׁאֵדָם יִחֹזֵר אֵלָיו,
 בְּעֵבוֹר זֶה אָדָם מִקֶּבֶל מַכּוֹת וְהַשְּׁפָלוֹת, כְּדִי
 שִׁיתְעוֹרֵר וַיְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲבָל רַב בְּנֵי-אָדָם אֵינָם
 יוֹדְעִים מִכֶּךָ, וְתִכְףּ-וּמְיָד כְּשֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם אֵיזָה
 מִשִּׁבֵּר בְּחַיֵּיהֶם, בְּפָרֵט הַשְּׁפָלוֹת וּבְזִיוּנוֹת, הֵם נִכְנָסִים
 בְּתוֹךְ עֲצָמָם, וְנוֹפְלִים בְּדַכָּאוֹן גָּדוֹל וּבְמַרְירוֹת, וְזֶה
 הוֹרֵס אֶת כָּל בְּרִיאוֹתָם וּבְטָחוֹנָם הָעֲצָמִי, וּבְפָרֵטִיּוֹת
 אֲשֶׁה, כְּשֶׁמִּשְׁפִּילִים וְשׁוֹבְרִים אוֹתָהּ, הִיא נִכְנָסֶת
 בְּתוֹךְ עֲצָמָהּ מֵרַב יְאוּשׁ וּמַרְירוֹת, עַד שֶׁחָשָׂה הַכִּי
 חֲלָשָׁה. וּבְאַמֶּת לֹא-כֵן הוּא, אֵלָּא לְאִשָּׁה יֵשׁ כַּחוֹת
 הַנֶּפֶשׁ גְּדוֹלִים, אִם רַק תִּדְבִּיק עֲצָמָהּ בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְתִמֵּד תִּחְשָׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, זֶה יִבְנֶה אֶת
 אָפְיָהּ בְּאֶפֶן כָּזֶה, שֶׁלֹּא תִתְיַרֵּא מִשׁוֹם בְּרִיָּה. וּבְאַמֶּת
 עָלֶיךָ לְזִכּוֹר, בְּתֵי הַיְקָרָה, שֶׁבְּעֵלְךָ רוּצָה וְאוֹהֵב אֲשֶׁה
 חֲזָקָה, וּבְרַגַע שֶׁתִּקְחִי עֲצֻמָּךְ בַּיָּדִים, וְלֹא תִחְשָׁשִׁי
 מֵאֵף אֶחָד, רַק תַּעֲמִדִי עַל זְכוּיֹתֶיךָ, בְּעֵלְךָ יַעֲרִיךְ

אוֹתָךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר; כִּי אַף שֶׁשָּׂבַע הַגָּבֵר, שֶׁהוּא
 שְׂתַלְטֵן וְרוֹצֵה לְהַרְגִישׁ עֲלִיוֹנוֹת עַל אִשְׁתּוֹ, וּמִשְׁפִּיל
 וּמַבְזֶה אוֹתָהּ, זֶהוּ רַק כְּשֵׁרוּאָה שֶׁהִיא חֲלָשָׁה
 וְשִׁבְרִירִית, וְיָכוֹל לַעֲשׂוֹת אִתָּהּ כְּחִפְצוֹ, אֲבָל בְּרִגְעַ
 שֵׁרוּאָה שֶׁהָאִשָּׁה עוֹמֶדֶת עַל זְכוּתֶיהָ, הוּא מִשְׁתַּנָּה
 לְגַמְרִי. וּמְכַל שֶׁכֵּן, בְּתֵי הַיְקָרָה! אִם יִהְיֶה לָךְ דַּעַת
 וְשִׁכְל, וּתְכַבְּדִי וּתְיַקְרִי אֶת בַּעְלֶךָ, וּתְחַזְּקִי וּתְעוֹדְדִי
 אוֹתוֹ, אֲזִי תִּזְכְּחִי שֶׁבַּעְלֶךָ יֵאָהֲבֶךָ פִּי כַּמָּה וְכַמָּה,
 וְיַכְבֵּד אוֹתָךְ בְּמֵאֵד מְאֵד, כִּי הַגָּבֵר אוֹהֵב שֵׁישׁ לוֹ
 אִשָּׁה חֲזָקָה. הֵן אָמֵת, שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ, שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ
 צָרוֹת וְיִסּוּרִים, מְרִירוֹת וְהִרְפָּתָקָאוֹת מֵהִלָּדִים,
 מִהֶעֱנִיּוֹת וְהַדְחָקוֹת, אֵין זֹאת רַק מִפְּנֵי שְׂאֵינְךָ יוֹדֵעַת
 מִכַּחֲוֹתֶיךָ, כַּחֲוֹת הַנֶּפֶשׁ שְׁלָךְ, אֲשֶׁר הֵם בְּלִתֵּי
 מַגְבָּלִים, אִם רַק תְּבָרַחִי אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 וּתְדַבְּרִי אֵלָיו, אֲזִי תִזְכְּחִי בְּכַחֲוֹת הַנֶּפֶשׁ הַגְּדוֹלִים
 שְׁלָךְ, וְכָל הָאֲוִירָה בְּבֵית תְּשַׁתְּנָה. מִחַד גִּיסָא עָלֶיךָ
 לְכַבֵּד אֶת בַּעְלֶךָ, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (תְּנָא דְבִי אֵלֶיהוּ רַבָּה,
 פְּרָק ט'): אֵיזוֹ אִשָּׁה כְּשֵׁרָה — כָּל שֶׁעוֹשָׂה רְצוֹן
 בַּעְלָהּ; וּמֵאִידָךְ גִּיסָא, עָלֶיךָ לְהִיּוֹת חֲזָקָה מְאֵד,
 וְלַעֲמֹד עַל עֲקָרוֹנוֹתֶיךָ. וְאִם בַּעְלֶךָ צוֹעֵק וּמִתְפָּרֵץ
 עָלֶיךָ, וּמִשְׁפִּיל וּמַבְזֶה אוֹתָךְ, תְּכַנִּיסִי אֶת הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וּתְדַבְּרִי עִם בַּעְלֶךָ בְּצוּרָה

יָפָה, אֲבָל תִּקְיָפָה: "בְּעֲלֵי הַיָּקָר, לָמָּה לָךְ לְהִתְפָּרֵץ
 עָלַי, הָאֵינְךָ יוֹדֵעַ, שְׁכָל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֵינוּ בַּבַּיִת —
 עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, צָרוֹת וְיִסּוּרִים, מְרִיבוֹת וּמַחְלָקֹת,
 עֲגָמַת נַפֶּשׁ, הַפְּסָדִים וְחוּבוֹת וְכוּ' וְכוּ', זֶה רַק מִפְּנֵי
 שְׁעָלֵינוּ לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה! זֶה רַק מִפְּנֵי שֶׁהוֹצֵאנוּ אֶת
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִחַיֵּי נִשְׁוֹאֵינוּ! כִּי אִם הֵיִינוּ
 מְזַמְּיִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְתוֹךְ הַבַּיִת, וְתָמִיד
 הֵיִינוּ מְדַבְּרִים רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְכָל דְּבַר קָטָן
 מִבְּקָשִׁים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי הַשְׂכִּינָה הִיְתָה בְּתוֹךְ
 הַבַּיִת, וְכָל הַבַּיִת הָיָה מִתְהַפֵּךְ לְגַן-עֵדֶן. וְלָכֵן, בְּעֲלֵי
 הַיָּקָר, לָמָּה לָךְ לְהוֹצִיא עָלַי חֲמַתְךָ, לְהַשְׁפִּילֵנִי
 וּלְבַזּוֹתֵנִי?! הֲאִם בָּזָה תִּגִּיעַ לְחִפְצֶךָ?! לֹא אֲסַכִּים
 לְזֹאת!" וְכָךְ תִּמְשִׁיכִי לְדַבֵּר, בְּתֵי הַיָּקָרָה, עִם בְּעֵלְךָ,
 מִחַד גִּיּוֹסָא בְּאַהֲבָה, בְּכַבּוּד וּבְהַעֲרָצָה, וּמֵאִידֶךָ גִּיּוֹסָא
 בְּתִקְיָפוֹת, וּתְדַבְּרִי דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית,
 שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה בַּבַּיִת, וּבְיָדָאֵי לֹא
 יַעֲזֹבֵנוּ. וְאִם תִּהְיִי חֲזָקָה בָּזָה, תִּוְכַחֲי אִיךָ שֶׁבִּנְקָל
 יִשְׁתַּנֶּה בְּעֵלְךָ לְטוֹבָה; כִּי מִסְכָּן הוּא, לֹא קָבֵל חֲנוּף
 אִיךָ לְהִתְנַהֵג עִם הָאִשָּׁה. לְזֹאת, בְּתֵי הַיָּקָרָה, אֶת
 תִּהְיִי הַמְּחַנֶּכֶת שְׁלוֹ, וְתִהְיִי חֲזָקָה מְאֹד מְאֹד בְּאַמוּנָה
 פְּשוּטָה בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לִידַע שְׁחַיֵּי הַנִּשְׁוֹאֵינִן
 שְׁלָכֶם תְּלוּיִים רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ; כִּי סוּף כָּל סוּף

הַתַּחֲתָנִים סִימָן שְׁאַתֶּם נִשְׁמָה אַחַת, אַחֲרַת לֹא
הֵייתֶם מִתַּחֲתָנִים. וְאֵל תִּסְתַּכְּלִי מֵה שְׁקוֹרָה סָבִיב,
הַכֹּל בָּא מֵהַשָּׁטָן, וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת, שְׁאַדָּם
בָּרָא בַחֲטָאִיו, אֲשֶׁר זֶה מְבִיא לְמַחֲשָׁבוֹת שֶׁל גְּרוּשִׁין,
שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְשֶׁבֶר בְּתֵי
יִשְׂרָאֵל, אֵל תִּסְתַּכְּלִי סָבִיב — רַק בְּבֵיתְךָ, אִם
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זֶמֶן אֶת בְּעִלְךָ, דְּעֵי לָךְ, שְׂזוּ
הַנִּשְׁמָה שְׁלָךְ, וְאֶת הַנִּשְׁמָה שְׁלוֹ, וְאֶת וּבְעִלְךָ נִשְׁמָה
אַחַת, כִּי לְמַעַלָּה בַּשָּׁמַיִם הֵייתֶם נִשְׁמָה אַחַת,
וְכַשִּׁירְדֶּתֶם לְזֶה הָעוֹלָם נִתְפַּצְּלֶתֶם, הַבַּעַל בָּא מְזוּג
הוֹרִים אֶחָד, וְהָאִשָּׁה בָּאָה מְזוּג הוֹרִים שְׁנַיִ, וְעַד
שְׁמַצְאוּ זֶה אֶת זֶה — קָשָׁה כְּקָרִיעַת יַם סוּף. וְהָיִוֹת
שְׁכָבֶר זְכִיתֶם לְמַצָּא זֶה אֶת זֶה, עֲלִיכֶם לִידַע שְׁאַתֶּם
נִשְׁמָה אַחַת (עֵינֵן זֶהר ח"א צ.א.). לְזֹאת, בְּתֵי הַיְקָרָה,
מֵאַחַר שֶׁזֶהוּ בְּעִלְךָ וְאֵלּוּ יִלְדִיךָ, רְאֵי לְקַחַת עֲצֻמָּךְ
בְּיָדִים, וְאֵל תִּהְיִי שְׁבוּרָה, הַפְּסִיקִי לְהַתְיַאֵשׁ וּלְחַשֵּׁב,
כָּאֵלּוּ מִהַבֵּית שְׁלָךְ לֹא יֵצֵא כְּלוּם, אֵל תִּשְׁלִימִי עִם
הַמַּצָּב לֹמֵר, שֶׁזֶהוּ גִיּוֹנוֹם וְכָךְ יִשָּׂאֵר גִּיּוֹנוֹם, חַס
וְשָׁלוֹם, לֹמֵר דְּבָר כְּזֶה, רַק תַּחֲדִירִי אֶת הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ לִבְךָ, בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, הַתְּחִילִי לְדַבֵּר עִם
בְּעִלְךָ רַק מִהַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְכֵן עִם הַיְלָדִים, וְאִז
תִּרְאִי אִיךָ הַגִּיּוֹנוֹם יִבְרַח, וְיִכָּנַס תַּחֲתָיו גֵּן-עֵדֶן; כִּי

זֶהוּ עֵקֶר הַגֵּן-עֵדֶן, שְׂאֵדָם חַי בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה עִם
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיודֵעַ וְעַד שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ מִחַיָּה
 וּמְהוּיָה וּמְקַיִם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָהּ, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ,
 חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ.
 אִם אָדָם הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה
 אִתָּנוּ, עִמָּנוּ וְאֶצְלָנוּ, וְכָל אֲשֶׁר קוֹרֶה זֶהוּ מֵאִתּוֹ, וְהוּא
 יִתְבַּרֵךְ רַק רוּצָה שְׁנִפְתַּח פִּינוּ וּנְדַבֵּר אֵלָיו, אֲזִי כָּל
 חַיֵּינוּ הָיוּ מְשֻׁתָּנִים, וְהָיִינוּ רוֹאִים עוֹלָם אַחֵר לְגַמְרֵי.
 לְזֹאת, בְּתֵי הַיְקָרָה! רְאֵי לְהַחֲדִיר בְּתוֹךְ לִבְךָ אֶת
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְדַעִי שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ אוֹהֵב אוֹתְךָ
 וְרוּצָה לְשָׁמַע קוֹלְךָ, וְהַשְׁכִּינָה הַקְּדוֹשָׁה זוֹעֶקֶת (שִׁיר
 הַשִּׁירִים ב, יד): "הַשְׁמִיעֵנִי אֶת קוֹלְךָ, כִּי קוֹלְךָ עָרַב
 וּמְרֹאֵךְ נָאוֹה". אֶצְלוֹ יִתְבַּרֵךְ חֲשׁוּבָה מְאֹד תְּפִלַּת
 הָאִשָּׁה, כִּי הָאִשָּׁה דְּמַעוֹתֶיהָ מְצוּיּוֹת (כָּבֹא מְצִיעָא נֹט),
 וְאֶצְלוֹ יִתְבַּרֵךְ חֲשׁוּבוֹת מְאֹד תְּפִלוֹת עִם דְּמַעוֹת (זֶהוּ
 ח"ב יב: קסח: רמה:), וּבְעֵבוֹר זֶה עוֹבְרִים עָלֶיךָ
 כָּל-כָּף הַרְבֵּה יְסוּרִים, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוּצָה
 שֶׁתִּפְתַּח אֶת פִּיךָ וּתְדַבְּרֵי אֵלָיו, אוֹ שֶׁתִּלְכִי לְשַׁעַר
 הַשָּׁמַיִם וְתִשְׁפְּכִי אֶת שִׁיחַ נַפְשְׁךָ, אוֹ תִבְרַחֲתִי אֶל
 קְבֵרוֹת הַצַּדִּיקִים, וְתִבְקְשִׁי שְׂבֻזְכוֹת הַצַּדִּיקִים
 יִתְעוֹרְרוּ רַחֲמֵי שָׁמַיִם עָלֶיךָ, אוֹ כְּשֶׁאֵת לְבַד בְּבִיתְךָ,
 תִּפְתַּחֲתִי פִיךָ וּתְדַבְּרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ; כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר

שְׁהֵאֲשָׁה מְדַבֶּרֶת אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ — נִשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל
בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. לְזֹאת, בְּתֵי הַיְקָרָה! הִרְגִילִי אֶת
עֲצֻמְךָ לְשִׁיחַ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה יִבְנֶה אֶת בְּטַחוּנְךָ
הָעֲצָמִי, וְתִהְיִי חֲזָקָה וְלֹא תִשָּׁבְרִי, וְקַחִי עֲצֻמְךָ בַּיָּדִים,
וְתַחַנְכִי אֶת בַּעֲלֶךָ וְהִילָדִים עִם אֲמוּנָה, וְאִז תִּוְכַחִי
שֶׁלֹּא יֵאָרֶךְ זְמַן רַב, וְכָל הַלֵּךְ הַבַּיִת יִשְׁתַּנֶּה. אֲבָל זֶה
תְּלוּי רַק בְּךָ, כְּפִי תִקְרָה דַּעְתְּךָ שֶׁתַּחֲלִיטִי אַחַת וְלִתְמִיד
בְּהַחֲלָטָה נְחוּשָׁה, שֶׁאֲנִי אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא
אֶעֱזֹב לְעוֹלָם, וְאֲנִי שָׁבָה בְּתִשׁוּבָה, וּמִקְבֵּלָת עַל
עֲצָמִי לְשִׁמּוֹר שֶׁבֶת וְלֶאֱכֹל מֵאֲכָלִים כְּשָׂרִים, וְלִשְׁמֹר
אֶת הַמְצוּוֹת, וְלִלְמַד אֶת הַהֲלָכוֹת, שֶׁזֶה עֵקֶר הַחֲזָרָה
בְּתִשׁוּבָה — שְׁלוֹמֵדִים אֶת כָּל הַלְּכוֹת הַתּוֹרָה,
וְשׁוֹמְרִים מְצוּוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמְדַבְּרִים וּמְשִׁיחִים לְפָנָיו
יִתְבַּרֵךְ וְשׁוֹפְכִים אֶת כָּל הַלֵּב וְכוּ'. וְאִם, בְּתֵי הַיְקָרָה,
תִּקְבְּלִי עַל עֲצֻמְךָ לְחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה מִרְגַע זֶה, וְתִהְיִי
נְחוּשָׁה בְּדַעְתְּךָ, אֲשֶׁר אֲנִי אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲנִי
עוֹזֵבֶת בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֶּן, זֶה יִתֵּן לְךָ דִּחְיָפָה כְּזוֹ
בַּחַיִּים, שֶׁיִּתְגַּלוּ לְךָ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ שְׁבָךְ, אֲשֶׁר לֹא
תֵאָרֶת וְשַׁעֲרָתָּ מִגְדָּלָם. וּבְזֶה תַעֲזְרִי לְבַעֲלֶךָ שֶׁיִּשְׁנֶה
אֶת מְדוּחְתּוֹ הָרְעוּת. וְאֵל תִּשָּׁבְרִי וְאֵל תִּירָאִי, בְּרַגַע
שְׁכוּעָה וְרוּגְזָה עָלֶיךָ, מִשְׁפִּילֶךָ, מִבִּזְיָה וְצוּעָה וּמִתְפָּרֵץ
עָלֶיךָ, אֲלֵא תֵאמְרִי לוֹ בְּחִיוֹךָ: "בַּעֲלִי הַיְקָר! חֲכַמִּינוּ

הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (עֵינַי זֶהר בְּרֵאשִׁית כז:): כָּל הַכּוֹעֵס
כָּאֵלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה (עֵינַי רַמְבַּ"ם, פָּרָק ב' מֵהִלְכוֹת
יְדוּעוֹת). לָמָּה לָּךְ לְהִיּוֹת בְּכַעַס? ! הֲלֹא אַתָּה מְסַלֵּק אֶת
הַשְּׂכִינָה מִמְּךָ וּמֵהַבַּיִת! מִדּוּעַ תִּשְׁפִּיל אוֹתִי? ! הֲלֹא
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא כָּאֵן בַּבַּיִת, וְשׁוֹמֵעַ אוֹתְךָ,
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתְּפֵל עָלֶיךָ". וְאַף שֶׁבְּעֵלְךָ יִצְעַק
בְּחֵמַת זַעַם, וַיַּעֲנֶה בְּעֵזוֹת: "אֵינְךָ אֲכַפֵּת לִי כְּלוּם",
כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (נְדָרִים כב:): כָּל הַכּוֹעֵס אֶפְלוֹ שְׂכִינָה
אֵינָה חֲשׁוּבָה כְּנֶגְדּוֹ, כִּי מִי שֶׁנִּכְנַס בְּכַעַס, מְאַבֵּד
עֲשֵׂתוֹנוֹתָיו, וְכֵן אָמְרוּ (פְּסוּחִים סו:): כָּל אָדָם שֶׁכּוֹעֵס
אִם חָכָם הוּא — חֲכָמָתוֹ מְסַתְּלָקָת; אֲבָל אַתָּה בְּתִי
הַיְקָרָה, אֵל תְּסַתְּפֵלֵי עַל זֶה, אֵלֶּךָ תְּחַזְּקֵי אוֹתוֹ בְּחֵיווֹךְ
וּבִסְבָּר פָּנִים יְפוֹת, וְתֹאמְרֵי לוֹ: "בְּעֵלֵי הַיְקָר, אַף
שֶׁאַתָּה כּוֹעֵס וּמִתְפָּרֵץ עָלַי, הֵי לָךְ לְבִזּוּתָנִי
וְלְהַשְׁפִּילָנִי, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה אִתָּנוּ, אַף
שֶׁאֲנִי שֹׁבֵתִי בְּתִשׁוּבָה, רְצוֹנִי שֶׁגַּם אַתָּה תִּשׁוּב אֵלָיו
יְתִבְרַךְ, הִבָּה נְשִׁנָּה שְׁנִינּוֹ אֶת אֲרַח חַיֵּינוּ, אֶת דְּרָכֵנוּ
וּמִדּוֹתֵינוּ". אִם תִּהְיִי חֲזָקָה בְּאַמוּנָה בְּרוּרָה בְּהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, יִתְגַּלוּ לָךְ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ שֵׁשׁ בָּךְ, שֶׁתִּזְכִּי
לְבָנוֹת בַּיִת כְּדִגְמַת גֵּן-עֵדֶן, וְתִתְּבוֹנְנִי לְפֶתַע וְתִרְאִי
שֵׁשׁ לָךְ בַּעַל אַחַר, יְלָדִים אַחֲרִים, שְׂכֵנוֹת אַחֲרוֹת,
קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה אַחֲרִים; כִּי בְּרַגַע שֶׁתִּתְּגַלֶּה לָּךְ

אֵשֶׁת חַיִּל

הָאָמוּנָה הַבְּרוּרָה וְהַמְזוּכָּת בּוֹ יִתְבַרֵּךְ, תִּרְאֵי עוֹלָם
 אַחַר לְגַמְרֵי; כִּי כָּל הַצָּרוֹת שְׁאָדָם סוּבֵל, זֶהוּ רַק
 מַחֲמַת שְׁהוּצִיא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִחַיּוֹ, אֲבָל
 בְּרַגַע שְׁמִכְנִיס אוֹתוֹ יִתְבַרֵּךְ בְּתוֹךְ חַיּוֹ, וְחֵי עִמּוֹ
 יִתְבַרֵּךְ, מִסְתַּכֵּל עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְרַגֵּישׁוֹ
 יִתְבַרֵּךְ, נוֹשֵׂם אֱלֻקוֹת, אֲזִי מִשְׁתַּנִּים חַיּוֹ לְגַמְרֵי.
 עַל-כֵּן בְּרַגַע שֶׁתַּחֲיִי רַק עִם הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא,
 הַבְּטָחוֹן הָעֲצָמִי יִתְפַּתַּח אֶצְלָךְ, וּבְעֵלְךְ יַעֲרִיף אוֹתְךָ,
 כִּי יִרְאֶה שֵׁישׁ לוֹ אִשָּׁה חֲזָקָה, וְתַחַת אֲשֶׁר לְצַפּוֹת
 לְחֲזוּק מִמֶּנּוּ, אֵת תְּחִזְקֵי אוֹתוֹ, בְּמָקוֹם לְהִמָּתִין
 לְתִשׁוּמַת לֵב מִמֶּנּוּ, תַּעֲנִיקֵי לוֹ אֵת תְּשׁוּמַת לֵב, וְזֶה
 יִשְׁנֶה אֶת כָּל הָאִוִּירָה בַּבַּיִת, וְתִרְאֵי שֵׁישׁ לָךְ בַּעַל
 יָקָר, וְלֹא כְּדַאי לְחַשֵּׁב מַחֲשָׁבוֹת פְּסוּלוֹת שֶׁל גְּרוּשִׁין,
 בַּר מִיָּנֵן, אֲדַרְבֶּה "חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה" (מִשְׁלֵי
 יד, א). וְזוֹ נִקְרְאת "אֵשֶׁת חַיִּל", שְׁעוֹשֶׂה חַיִּל בְּתוֹךְ
 הַבַּיִת, הִיא מְצַלִּיחָה לְהִנְהִיג אֶת הַבַּיִת; אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה
 הַמְּחַדִּירָה בְּתוֹךְ לְבָה דְּבָרִים אֱלוֹ, אֲשֶׁר אֲזִי יִשְׁתַּנֶּה
 לְגַמְרֵי כָּל הַלָּךְ רוּחַ הַבַּיִת, וְתִזְכִּי לְחַיִּים טוֹבִים
 וְנַעֲיָמִים עִם בַּעֲלֶךְ וְיִלְדֶיךָ.

ב.

בְּתֵי הַיְקָרָה! הַשְּׁתַדְלֵי לְהִיּוֹת "אִשֶּׁת חַיִּל", וְלֹא
 לִירֹא מֵאַף אֶחָד, אֶלָּא מִמְּנוּ יִתְבָּרֵךְ. הַנְּבִיא אוֹמֵר
 (מִיכָה ו, ח): "הַגִּיד לְךָ אָדָם מִה טוֹב וּמִה הַיְיָ"ה
 הַיֹּרֵשׁ מֵעַמְּךָ, כִּי אִם עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְאַהֲבַת חֶסֶד,
 וְהִצַּנֵּעַ לָכֶת עִם אֱלֹקֶיךָ"; הַרְצוֹן שֶׁל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא זֶהוּ צְנִיעוּת; אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה הַשׁוֹמֶרֶת עַל מִדַּת
 הַצְּנִיעוּת, כִּי עָקַר יְפִי הָאִשָּׁה שֶׁמִּצְנַעַת עֲצָמָה, וְאֵינָהּ
 מְסֻתּוֹבֶבֶת בֵּין גְּבָרִים, כִּי כֹךְ אוֹמְרִים חַכְמֵינוּ
 הַקְדוֹשִׁים עַל רוּת (רוּת רָבָה, פְּרָשָׁה ד', סִימָן ח'): מָה
 הָיָה שְׂבָחָהּ? כָּל הַנְּשִׁים מְשַׁחֲקוֹת עִם הַקּוֹצְרִים, וְזוֹ
 מִצְנַעַת עֲצָמָה, לְזֹאת בִּעֲזוֹ חֲפִץ בָּהּ וְהִתְחַתֵּן עִמָּהּ,
 וּמֵהֶם יָצָא דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, שֶׁמִּמְּנוּ יָצָא הַגּוֹאֵל.
 הָאִם אֵינֶךָ יוֹדַעַת, בְּתֵי הַיְקָרָה, שְׂאֵם אֶת תְּלֻכֵי
 בְּצִנִּיעוּת הַלְבוּשׁ, וְלֹא תַתִּיפִי בְּמַלְבוּשֵׁים הַמּוֹשְׁכִים
 אֶת הָעַיִן, וְכֵן מִדוּתֶיךָ תִּהְיֶינָה צְנוּעוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה
 תִּזְכִּי שֶׁהַשְּׂכִינָה תִשְׁרָה בְּקִרְבֶּךָ?! הֲרִי כָּל הַנְּשִׁים
 הַצְּדָקְנִיּוֹת שֶׁזָּכוּ אֲשֶׁר מֵהֵן יָצְאוּ בָּנִים תְּלַמִּידֵי
 חַכְמִים, בָּנִים צְדִיקִים וּבָנוֹת צְדָקְנִיּוֹת, הַכֹּל הָיָה רַק
 הוֹדוֹת לְמִדַּת הַצְּנִיעוּת שֶׁהִיְתָה בָּהֶן. אָנוּ רוֹאִים הַיּוֹם
 שֶׁהָעָרֵב-רַב מְעָרֵב בֵּין נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל גּוֹיִים וְגוֹיּוֹת,

רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְהַצְנִיעוֹת יְרֻדָה פְּלָאִים. הוֹלְכוֹת
 בַּחוּצוֹת עֲרֻמוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, מַכְשִׁילוֹת אֶת
 הָאֲנָשִׁים; אוֹי לְאִשָּׁה שְׂאִינָה שׁוֹמֶרֶת עַל מִדַּת
 הַצְנִיעוֹת, אֲשֶׁר בְּזָה גּוֹרֶמֶת לְעֲצָמָה הַמוֹן צָרוֹת
 וְיִסּוּרִים, אִם הִיא רַוָקָה, אִינָה זּוֹכָה לְמִצָּא אֶת זְוֹגָה,
 וְסוֹבֶלֶת בּוֹדְדָה שָׁנִים עַל גִּבֵי שָׁנִים, מַגִּיעָה לְגִיל
 שְׁלֹשִׁים וְשָׁלְשִׁים וְחָמֵשׁ וְכוּ', וְעַדִּין נוֹתֶרֶת לְבַד, וְאִם
 הִיא נְשׂוּאָה, עַל-יְדֵי חֶסֶר הַצְנִיעוֹת לְבִסוּף מְתַגַּרְשֶׁת
 מִבְּעָלָהּ, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְנִשְׁפָּר הַבַּיִת. לְזֹאת, בְּתִי
 הִיָקְרָה, רְאִי מַה בְּיַדֶּיךָ, הֶעֱתִיד שֶׁל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, אוֹ,
 חֵס וְשָׁלוֹם, חֲרַבֵּן עִם יִשְׂרָאֵל, אִם תִּלְכִּי בְּבִגְדֵי שַׁחַץ,
 וְתִגְרָמִי שְׁבִנֵי-אָדָם יִכְשְׁלוּ בְּעוֹנוֹת בְּעֵטֶיךָ, אֶת
 מַחְרִיבָה אֶת עִם יִשְׂרָאֵל, אָבֵל אִם תִּלְכִּי בְּמַלְבוּשִׁים
 צְנוּעִים, וְשַׁעֲרֶךָ מְכֻסָּה תָּמִיד, וְלֹא תִבּוֹשִׁי וְלֹא תִכְלָמִי
 מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אֶלָּא תִהְיִי גֵאָה בְּצְנִיעוֹתֶיךָ,
 בְּזָה תִזְכִּי לְהוֹלִיד בָּנִים וּבָנוֹת צְדִיקִים וְצַדִּיקָנוֹת,
 שְׂאִירוּ אֶת עֵינֵיהֶם שֶׁל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל. וְאַל לָךְ לַחֲשׁב
 שְׂזָהוּ רַק מְלִיצָה, וְאֵלּוּ דְבוּרִים בְּעֵלְמָא שְׂאֵנִי מִמְּלִיץ
 לָךְ וְרוּצָה לְפִתּוֹתֶיךָ שֶׁתִּלְכִּי בְּמַלְבוּשִׁים צְנוּעִים, אֶלָּא
 זֹו הַמְצִיאֹת, כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
 (תְּנַחוּמָא וַיִּשְׁלַח ו'): כְּשֶׁהָאִשָּׁה מְצַנַּעַת אֶת עֲצָמָה בְּתוֹךְ
 הַבַּיִת, רְאוּיָה לְהַנְשֵׂא לְכַהֵן גָּדוֹל; כְּשֶׁהָאִשָּׁה מְקַפֵּידָה

על מלבושי צניעות בבית כפי שהולכת בחוצות, ומכסה את שערותיה כדבעי, אזי ראויה להנשא לכהן גדול, ותזכה שבעלה יהא תלמיד חכם גדול וצדיק קדוש עליון, ומהם יצאו בנים ובנות קדושים וטהורים; כי עתיד הילדים תלוי רק באשה, כפי שנוהגת במדת הצניעות, וזה הגאון של בית ישראל, שמקפידה על צניעותה. כפי שאומרים חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה א', סימן ג'): יפה היא הצניעות, שנאמר: "והצנע לכת עם אלקיך", וכן דוד אמר (תהלים מה, יד): "כל כבודך בת מלך פנימה". לעולם אסור לאשה להסתובב בין גברים, בין בחורים (עין תנא דבי אליהו רבה, פרק יח), עליה לילך בצניעות, צניעות המדות, לא לנבל פיה, לא לקלל, ולא לילך בבגדי שחץ ופריצות, כי הענש על זה חמור עד מאד; כי כשהאשה הולכת בפריצות, הרי היא חוטאת ומחטיאה את הרבים, ובוראת מלאכים רעים, מלאכי חבלה, שעומדים ופורעים ממנה בחייה ובמותה. לזאת, בתי היקרה! ראי מה לפניה, או שביכלתך להחריב את כל העולם, רחמנא לצלן, ולברא קלפות ומשחיתים, שמשם באים כל הנזקים, החלאים רעים, או שביכלתך לבנות את עתיד כלל ישראל, בזה שתלכי במלבושי צנועים,

ותשמרי על מוצא פיך, ומדותיך והליכותיך תהיינה
 בצניעות, ותלכי בכסוי ראש, בזה את שורפת את כל
 הקלפות שפראת בעת שהלכת בפריצות. לזאת, בתי
 היקרה! ראי לשוב בתשובה אליו יתברך. ועקר
 החזרה בתשובה אצל האשה — להתחיל לילך
 בבגדים צנועים, ולהשמר מאד לא לילך באפנת
 הגויים הטמאים, הערלים, המשקצים והמתעבים,
 אשר הקדוש-ברוך-הוא שונא מאד מאד דרכיהם
 (עי' יבמות סג:), כי דרכיהם אינם דרכנו, אלא דרכי
 החיות, חיתו יער, שגם הן מסתובבות בחוצות
 ערמות וטורפות בני-אדם. כן אשה שאינה נוהגת
 בצניעות, והולכת חשופה ופרוצה, במלבושי שקוץ,
 תעוב, זהום וערם, הרי היא גם-כן חיה טורפת,
 הטורפת את נשמות ישראל, לא-כן כשהיא בת
 ישראל כשרה, והולכת במלבושים צנועים ובכסוי
 ראש, וגאה ביהדותה, אף שסביב סביב מסתובבות
 חיות טרף, זה עקר שבחה בשמים, והקדוש-ברוך-
 הוא מאד מאד מתפאר עמה. לזאת, בתי היקרה!
 אם ברצונך לשוב בתשובה, הדבר הראשון —
 התחילי לשנות את לבושך; כי כך אומרים חכמינו
 הקדושים (ויקרא רבה, פרשה לב, סימן ה'), שעל-ידי
 שנשות ישראל הקפידו לילך בבגדים צנועים

במצרים, בין המצרים המשקצים והמתעבים, ולא התבישו מהם, אדרבה הלכו בגאון ובתפארת, בגאון ובעז על שהם נשמות ישראל, ושָׁמְרוּ עַל לְשׁוֹנָם, לְבוֹשָׁם וּשְׁמָם, בְּזִכּוֹתָן נִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל. כְּמוֹ-כֵן לְגַבֵּי הַגְּאֻלָּה הֶעֱתִידָהּ, בְּזִכּוֹת נְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הַהוֹלְכוֹת בְּצַנִּיעוֹת וּבְגָאוֹן, בְּלִי לְבוֹשׁ מְאֻמּוֹת הָעוֹלָם, מֵהַ יֵּאמְרוּ הַגּוֹיִים הַמְּשַׁקְּצִים וְהַמְּתַעְבִּים, בְּזִכּוֹת זֶה נִזְכָּה לְגְאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה, שְׁאֲנוּ מְחַכִּים אֵלֶיהָ. בְּתֵי הַיְקָרָה! קָחִי עֲצֻמָּךְ בַּיָּדִים, וְהִתְחִילִי לְמָסוֹר נִפְשֶׁךָ בְּשִׁבִיל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵן אָמַת אָנִי יוֹדֵעַ, שְׁזֶה קָשָׁה עַד מְאֹד לְאִשָּׁה לְשָׁנוֹת לְבוּשָׁה, וּבְפָרֵט שְׁעַד עֵתָה חַיִּית בְּחִבְרָה אֲמַלְלָהּ, שֶׁהִלְכוּ בְּהִנְהָגוֹת הַגּוֹיִים, וְנִתְקַיֵּם אֲצִלָּם (תְּהִלִּים קו, לה): "וַיִּתְעַרְבוּ בַגּוֹיִים וַיִּלְמְדוּ מֵעֲשִׂיהֶם", וְחָיו כְּחַיּוֹת מִמָּשׁ, לְלֹא שְׂמִיךְ שֶׁל צְנִיעוֹת, חַיֵּי הַפְּקָרוֹת, חָטְאוּ בְּעוֹנוֹת חַמּוּרִים, וְהִלְכוּ פְרוּצִים לְגַמְרִי, וְהִנֵּה בְּרֵאשִׁית הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה, קָשָׁה הַדָּבָר מְאֹד — לְשָׁנוֹת אֶת אֲרַח הַחַיִּים, וְהַסְּבִיבָה לִוְעָגָת וְשׁוֹחֶקֶת מְאֹד. אֵל תִּתְפַּעֲלִי מִכֶּךָ, בְּתֵי הַיְקָרָה, וְהִזְכִּירִי לְעֲצֻמָּךְ, אֲשֶׁר אִם תִּשׁוּבִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אַף שְׁעֲשִׂית עֲבֵרוֹת כֹּה חַמּוּרוֹת, וְנִכְשַׁלְתָּ וְהִכְשַׁלְתָּ אַחֲרֵים, עִם כָּל זֹאת אֲצִל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד חֲשׁוּבָה תִּשׁוּבָה, עַל-כֵּן עֵתָה

כְּשֶׁאַתָּה שָׁבָה בְּתִשְׁבֻּבָה — חֲשִׁיבוּתְךָ גְדוּלָהּ בַּשָּׁמַיִם.
 וְכִשְׁאַתָּה מִתְוַדֵּית לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם,
 חָטָאתִי, עָוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי, וְאֲנִי מִתְחַרְטֶטֶת לְגַמְרִי,
 וּמִקְבֵּלֶת עַל עֲצָמֵי לַיְלָךְ רַק בְּבִגְדֵים צְנוּעִים, וְאַכְסָה
 אֶת גּוּפִי שֶׁלֹּא יִכְשְׁלוּ בִּי, וְאַכְסָה שְׁעָרוֹת רֵאשִׁי וְכוּ',
 זֹו נִקְרְאת חֲזָרָה בְּתִשְׁבֻּבָה. וְאַף שִׁישְׁנָן חֲבֵרוֹת
 שְׁלוֹעָגוֹת לָךְ וּמִבְּזוֹת אוֹתְךָ, עַל הַדֶּרֶךְ הַחֲדָשָׁה
 שֶׁבְּחִרְתָּ לְעֲצִמְךָ, אֵל תִּתְפַּעֲלֵי, אֵלֹא תִקְבְּלִי אֶת כָּל
 הַבְּזִיוֹנוֹת וְשִׁפְיכוֹת הַדָּמִים שֶׁהֵם מְנַת חֵלְקֶךָ —
 לְכַפֵּרֶת עֲוֹנוֹת, וּבְזָה שֶׁתִּשְׁתַּקִּי וְלֹא תִשְׁיָבִי לְמַחְרָפֶיךָ
 דָּבָר, עַל-יְדֵי-זֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לָךְ עַל כָּל
 עֲבָרֶיךָ. לְזֹאת, בְּתִי הִיקְרָה! רְאֵי לַחֲזוֹר בְּתִשְׁבֻּבָה אֵלָיו
 יִתְבַּרְךָ, כִּי אֶצְלוּ יִתְבַּרְךָ חֲשׁוּבָה מְאֹד מְעַלֶּת
 הַתִּשְׁבֻּבָה, כְּמֵאמָרָם ז"ל (בְּרֻכּוֹת ל"ד): בְּמָקוֹם שֶׁבִיעַלִי
 הַתִּשְׁבֻּבָה עוֹמְדִים, שָׁם צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינָם יְכוּלִים
 לְעֵמֵד; כִּי אֵת גְּדֻלַּת עַד עֲתָה בְּחִבְרָה שֶׁהָיוּ רְחוּקִים
 מִתּוֹרָה וּמִצְוֹת, רְחוּקִים מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהִלְכוּ
 בְּתַרְבוֹת הַגּוֹיִים, וְחָיוּ כְּחַיּוֹת הַיַּעַר, חַיֵּי הַפְּקָרוֹת,
 וְאֵת עֲשִׂית מַעֲשִׂים נְבִזִים כָּכָל הָעוֹלָה עַל רוּחְךָ,
 נִכְשַׁלְתָּ וְהִכְשַׁלְתָּ אֶת הַבְּרִיּוֹת, וְהִנֵּה אֵת נוֹטְלֶת עֲצִמְךָ
 בְּיָדֶים, וְאוֹמְרַת לְעֲצִמְךָ: "מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה אָשׁוּב
 בְּתִשְׁבֻּבָה אֵלָיו יִתְבַּרְךָ". וְאֵת מְדַבֶּרֶת אֵלָיו יִתְבַּרְךָ

בְּשִׁפְתַי הָאֵם שֶׁלָּךְ, וְאֶת מְשֻׁנָּה אֶת אֲרוֹחַ חַיִּיךָ לְגַמְרֵי,
 וּמִתְלַבֶּשֶׁת בְּלְבוּשֵׁים צְנוּעִים, תִּדְעֵי לָךְ, שֶׁהַנַּחַת רוּחַ
 שְׂאֵת גּוֹרְמַת הַרְגֵּעַ לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין
 לְשַׁעַר כָּלֵל. וְאֵילוֹ כְּרוּזִים יוֹצְאִים לְמַעְלָה עַל אִשָּׁה
 שֶׁשָּׂבָה בְּתִשׁוּבָה, עַל אִשָּׁה שֶׁהִיָּתָה עַד עַתָּה פְּרוּצָה,
 וְהִלְכָה בְּבִגְדִים שֶׁל שַׁחֲזָן וְנֹאוֹף וְתַעֲוִב, וְעַתָּה הוֹלְכַת
 בְּצַנִּיעוּת, וְכֹךְ מְכַרִּיזִים בַּשָּׁמַיִם: אֲשֶׁרֵי הַבַּת שֶׁל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁרֵי בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל! וְאִם הָיִית
 זוֹכָה לְשִׁמְעַת אֶת הַכְּרוּזִים הַלְלוּ הַיּוֹצְאִים לְפָנָי אִשָּׁה
 הַהוֹלְכַת בְּצַנִּיעוּת, בֵּינָן כָּל מַעְרַבְלַת הַנוֹאֲפִים
 וְהַפְּרוּצִים, וּבֵינָן הַנְּשִׁים הַהוֹלְכוֹת חֲשׁוּפוֹת וְעַרְמוֹת
 כְּחִיּוֹת הַשָּׂדֶה, אֲשֶׁר גֵּעַל נַפְשָׁהּ לְהִסְתַּכֵּל עֲלֵיהֶן, הַכֹּל
 פְּתוּחַ בְּלִי שׁוּם שָׁמֶץ בּוֹשָׁה וְכָבוֹד עֲצָמֵי, רַחֲמָנָא
 לִישׁוּבָן, אֲזִי לֹא הָיָה לָךְ שׁוּם נִסְיוֹן, וְכֹל הַבְּזִיוֹנוֹת
 וְהַעֲלָבוֹנוֹת שֶׁלּוֹעֲגִים לָךְ בְּרַחוּב, לֹא הָיוּ נִכְנָסִים בְּךָ
 כָּלֵל, אֲדַרְבָּה הָיִית מְסִתֶּכֶלֶת עַל כָּלֵם בְּעֵינַי שֶׁל
 רַחֲמָנוֹת, בְּעֵינַי שֶׁל חֲמֵלָה, מְסִפְנִים! שְׂאֵתֶם עֲדִין
 אֵינְכֶם מְרַגְּשִׁים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עֲדִין אֵינְכֶם
 חֲשִׁים אֶת אֹרֶחַ הַשְּׂכִינָה הַקְּדוֹשָׁה. כִּי רַק אִשָּׁה
 הַהוֹלְכַת בְּמִלְבוּשֵׁי צְנִיעוּת, חָשָׂה אֶת אֹרֶחַ הַגְּנוּז
 יִתְבַּרֵּךְ. לְזֹאת, בְּתֵי הַיְקָרָה! שׁוּבֵי בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו
 יִתְבַּרֵּךְ, וְהִתְחִילֵי לֵילָךְ בְּצַנִּיעוּת, וּמְסִרֵי נַפְשָׁךְ עַל

מִדָּה זוֹ. וּבִפְרָט הַקְפִּידִי לְכַסּוֹת שֵׁעַר רֵאשֶׁן, כִּי גִלּוֹי רֵאשׁ זֶהוּ עוֹן חָמוּר מְאֹד. אִשָּׁה נְשׂוּאָה אֲסוּר שִׁיתַּגִּלָּה שֵׁעַר רֵאשֶׁן לְבַחוּץ, כִּי מִכְשִׁילָה אֶת בַּעֲלָהּ וְכֵן אֶת אַחֵרִים. וְהִזְהַר (ח"ג קכה:) מִקְפִּיד עַל זֶה מְאֹד, וְאוֹמֵר: תּוֹנֵבֵא לִיְתִי עַל הַהוּא בַר נָשׁ דְּשִׁבְק לְאַתְתִּיהּ דִּתְתַּחֲזִי מִשְׁעָרָא דִּרֵּישָׁה לְבַר; קָלְלָה תָּבֵא עַל אִישׁ שְׁנוֹתָן לְאַשְׁתּוֹ שֶׁתַּגְלִינָה שְׁעָרוֹת רֵאשֶׁן; לְזֹאת, בְּתֵי הִקְרָה! חֲזָרִי בְּתִשׁוּבָה, וְלִכִּי בְּדַרְכֵי הַצְּנִיעוּת, וְאֲזִי יַעֲזֹרֶךָ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכּוֹת הַצְּנִיעוּת שְׁבָךְ, יֵאִיר עָלֶיךָ אוֹר הַשְּׂכִינָה הַקְדוֹשָׁה, וְכִשְׁתֵּאִיר עָלֶיךָ הַשְּׂכִינָה, כָּבֵר לֹא יַחֲסֹר לָךְ שׁוֹם דָּבָר; וְאִף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁבַּהֲתַחֲלָה יִהְיֶה לָךְ דָּבָר זֶה מְאֹד קָשָׁה, כִּי סוּף כָּל סוּף הַיּוֹם הָאֶפְנָה שֶׁל אִשָּׁה, שֶׁהוֹלְכֶת יוֹתֵר חֲשׂוּפָה וְכוּ', וְקוֹרְצֶת עֵינַיִם וְכוּ', וּמִתְנַהֶגֶת כְּפְרוּצָה וְכוּ', וּמִפְטָפֶטֶת עִם כָּל עוֹבֵר וְשָׂב וְכוּ', יֵשׁ לָהּ יוֹתֵר חֲשִׁיבוֹת בְּעוֹלָם, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אוֹי לְחֲשִׁיבוֹת הַזֶּה, כִּי אִשָּׁה פְּרוּצָה, אִשָּׁה שְׂאִינָה הוֹלְכֶת בְּצְנִיעוּת, נוֹפֶלֶת בְּפַח יְקוּשׁ, עַל-יְדֵי בְנֵי בְלִיעַל, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְנִכְשְׁלֶת בְּעִבְרוֹת חָמוּרוֹת, וְלְבַסוּף זוֹרֵק אוֹתָהּ לְכָל הָרוּחוֹת, וְנִשְׁבָּרֶת וְנִתְאַכְזָבֶת וְנִכְנָסֶת בְּדַכָּאוֹן וּבְשִׁבְרוֹן לֵב, וּבּוֹכָה וּמְבַכָּה עַל בְּתוּלֶיהָ וְכוּ', וְעַל יְמֵי נְעוּרֶיהָ וְעַל יְפִיָּהּ וְכוּ',

ומתאוננת על מה ולמה היתה צריכה להמשיך אחר
 היצר וללכת בדרךי הגויים המתעבים, אשר בשר
 חמורים בשרם (יחזקאל כג, כ), וחיים מממש כדגמת
 כלבים, שבכל פעם מחליפים כלבה אחרת, האם
 אלו נקראים חיים?! האם זה נקרא תענוג ותאוה?!
 או לאוּתה בושה! או לאוּתה חרפה! או למי
 שהולכת אחרי תאוות הגויים ואפנתם! עקר
 חשיבותה של בת ישראל היא דיקא כשבודלת
 מהגויים ומדרכיהם, ושומרת על בתוליה, אשר
 אמרו חכמינו הקדושים (פסחים פז.): אשר בנינו
 כנטיעים — אלו בחורי ישראל שלא טעמו טעם
 חטא, בנותינו כנזירות — אלו בתולות ישראל
 שאוגדות פתחיהן לבעליהן. ובשביל זה בנות
 ישראל נקראות "אשת חיל", כי הן שומרות על
 עצמן, ואינן מפקירות עצמן לכל עובר ושב,
 שומרות על מדת הצניעות, איזה יפי זה! אילו
 שעשועים הן גורמות למעלה בכל העולמות, אשר
 מלאכי מעלה מתפארים עמהן, כי אשה אשר
 שומרת על עצמה, אף שיש לה נסיונות גדולים,
 רחמנא לצלן, ועומדם בהם, והולכת בצניעות, ואינה
 מפטפטת עם כל גבר, חס ושלום, ושומרת על
 כבודה, זו מדת הגבורה שלה, וזה שבחה וזה יפיה.

וְאִשָּׁה כָּזוֹ רְאוּיָה לְהִקְרָא "אַשֶׁת חַיִל". וְעֲלֶיהָ שֶׁבַח
הַחֲכָם מְכַל אָדָם (מְשַׁלֵּי לֹא, י): "אַשֶׁת חַיִל מִי יִמָּצָא
וְרַחֲוֹק מִפְּנִינִים מְכַרָּה, בְּטַח בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ וְשָׁלַל לֹא
יִחָסֵר", וּפְרַשׁ רַש"י: לֹא יִחָסֵר לָהּ טוֹב; כִּי אִשָּׁה
הַשּׂוֹמֶרֶת עַל עֲצָמָהּ וּמְתַנְהֶגֶת בְּצַנִּיעוּת, מוֹשְׁכֶת עַל
עֲצָמָהּ חֵן. וְזוֹ מַעֲלֵת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂאִינָן מִתְעַרְבוֹת
בְּמַעֲשֵׂי הַגּוֹיִים וּבְאַפְנָתָם, אֲלֵא שׂוֹמְרוֹת עַל מִדַּת
הַצְּנִיעוּת, אֲשֶׁר בְּזְכוּתָן תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה. כַּמֶּאֱמָרָם ז"ל
(יְלָקוּט רות, רַמְזוֹ תרו): אֵינן הַדּוֹרוֹת נִגְאָלִים אֲלֵא בְּשִׁכּוֹר
נָשִׁים צְדָקָנִיּוֹת שְׂשֵׁשׁ בַּדּוֹר, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים צח, ג):
"זְכוֹר חֲסִדוֹ וְאַמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל", לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל לֹא
נֶאֱמַר, אֲלֵא לְבֵית יִשְׂרָאֵל — אֵלּוּ הַנָּשִׁים. וְלָכֵן, בְּתִי
הִיקָרָה! רְאֵי מָה לְפָנֶיךָ, אֵל תִּסְתַּכְּלִי עַל הָעֶבֶר שְׁלֹךְ,
חֲזָרִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לָךְ
עַל הַכֹּל, וּמֵהַיּוֹם וְהָלְאָה תִּלְכִּי בְּבִגְדִים צְנוּעִים,
וְתִתְנַהֲגִי בְּמִדּוֹת הַצְּנִיעוּת, וּבְזֶה תִּזְכְּרִי לְהִיּוֹת "אַשֶׁת
חַיִל", וְיִמְשֹׁךְ עֲלֶיךָ חֵן דִּקְדוּשָׁה, וְיֵאִיר עֲלֶיךָ אוֹרוֹ
יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוּי רַב וְנוֹרָא, וְשִׁכְרֵךְ גָּדוֹל בְּשָׁמַיִם.

תָּם וְנִשְׁלָם, שֶׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!